

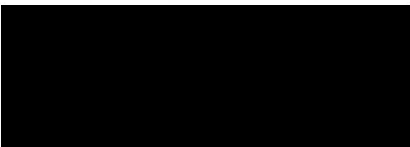
Valtuustoaloite Valkjärven koulun uudelleenrakentamiseksi

Vakuutus korvaa uuden koulun rakentamisen palaneen Valkjärven koulun paikalle. Koulupalosta säästynyt viereinen koulurakennus on hyväkuntoinen, joten uuden koulun rakentamisen myötä saadaan hyvät ja terveelliset koulutilat vuosikymmeniksi Nurmijärvelle. Uusi terve koulu helpottaa myös homeongelmista kärsivää kuntaa.

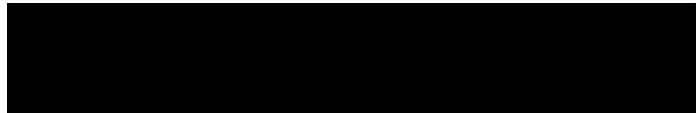
Aloitteen käsittelyn yhteydessä tulee selvittää mahdollinen koulun laajentaminen ja lisäkustannusten jako Valkjärven kyläyhdistyksen esityksen pohjalta sekä esitys luontokoulun toteuttamiseksi uuden koulun rakentamisen yhteydessä. Luontokoulu palvelee koko Nurmijärven kuntaa ja vahvistaa kunnan vetovoimaa modernina ja ympäristövastuullisena asuinpaikkana sekä tukee täydellisesti Nurmijärven Ylpeästi lande teemaa.

Nurmijärvellä 29.1.2020

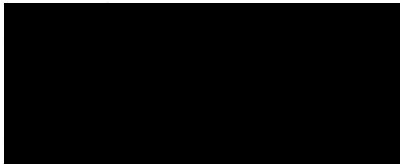
Perussuomalaisten valtuustoryhmä

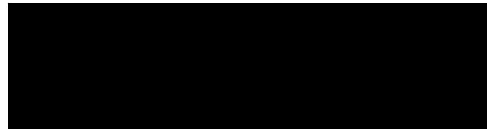
Maiju Tapiolinna

Mira Lappalainen

Esa Laitinen

Kimmo Pirkkala

LIITE 1 Valkjärven koulun uudelleen rakentaminen

LIITE 2 Kyläyhdistyksen esitys luontokouluksi

Nurmijärven kunnanvaltuusto ja -hallitus	
Saapunut	29 / 1 / 2020
Di. / Päätöksi	76 / 2020
Aloituspäivä	10.03.20
Arkistotunnus	10.03.02
Säilytysaika	

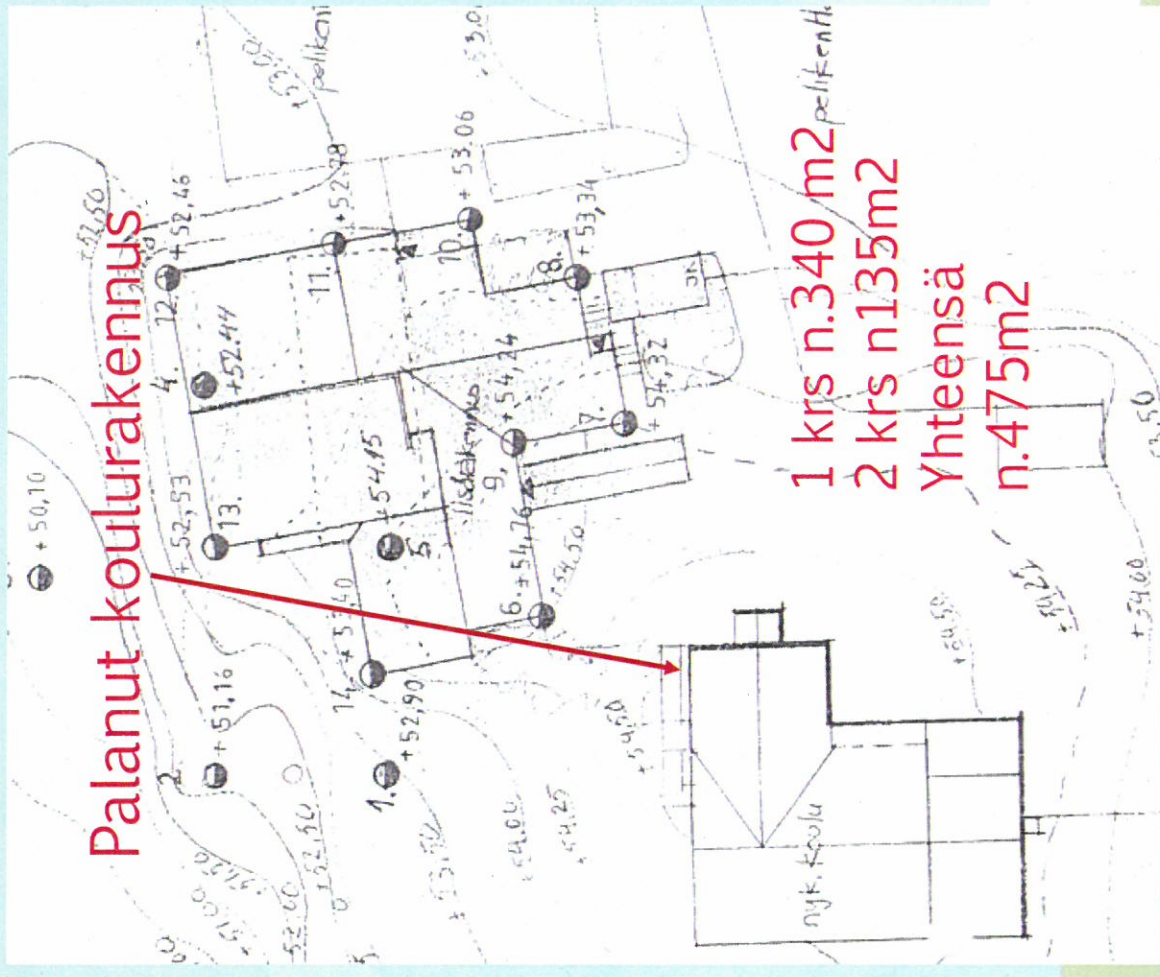

Valkjärven koulun uudelleen rakentaminen

Lähtötilanne

- Koulu on vakuutettu täyteen arvoon ja vakuutus kattaa koulun palauttamisen entiselleen.
- Palaneessa koulussa oli 5 luokkahuonetta, ruokala ja opettajien huone + asunto.
- Jäljelle jäivät liikunta-, käsityö- ja musiikkitilat ehjänä säilyneeseen rakennukseen.
- Uusi hirsinen koulu voidaan jälleenrakentaa vanhan sokkelin päälle.

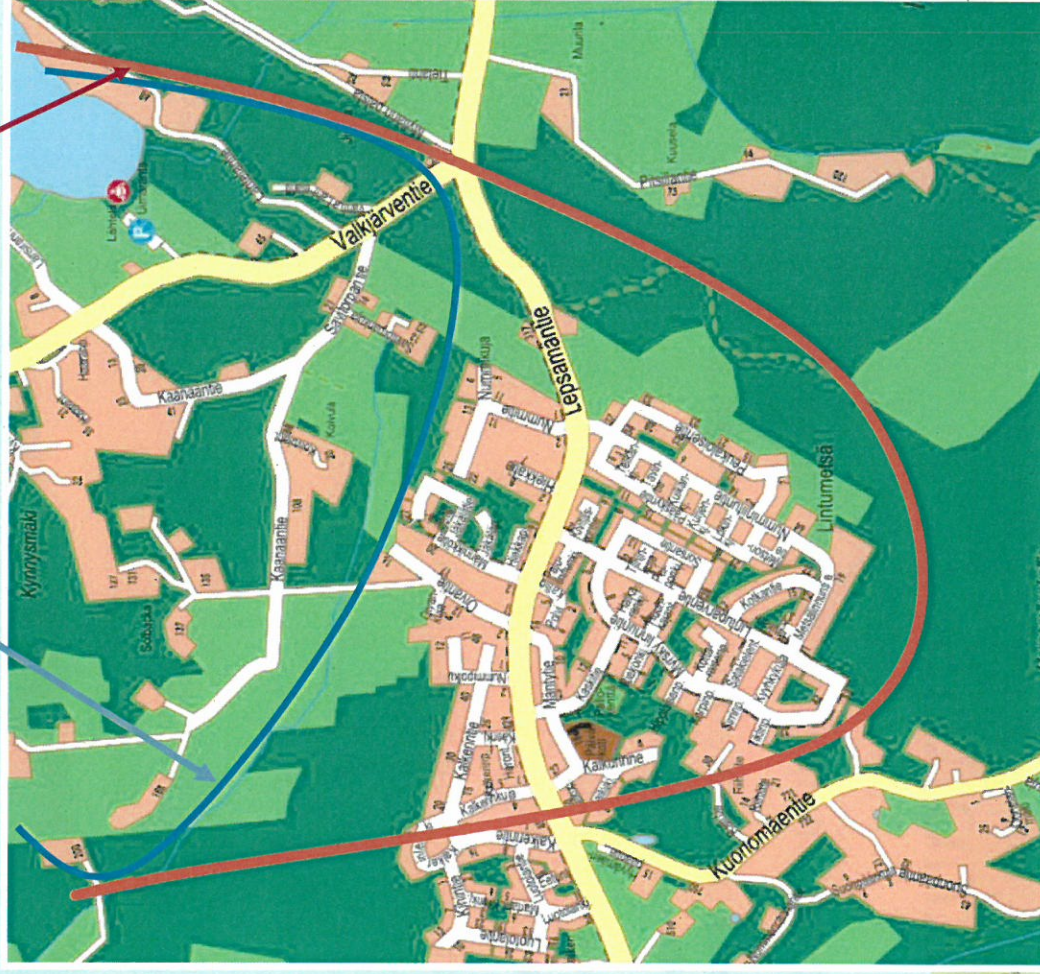
Koulusta saadaan elinvoimainen

- Uudesta koulurakennuksesta tehdään täysisarjainen luokat 0-6
  - Luokkatilat x 8
  - Opettajien huone ja sosiaalitilat
  - Ruokala ja keittiö
- Koulupiirin aluetta laajennetaan Lintumetsän suuntaan, joka kasvattaa oppilasmäärää täyteen sarjaan ja poistaa painetta Klaukkalan sekä Lepsämän kouluista. Lisäksi uusi ohikulkutie tuo alueen pohjoispäähän lisää asukkaita
- Uusi ja terve hirsikoulu houkuttelee uusia asukkaita sekä oppilaita.

Nykyinen raja

Uusi raja

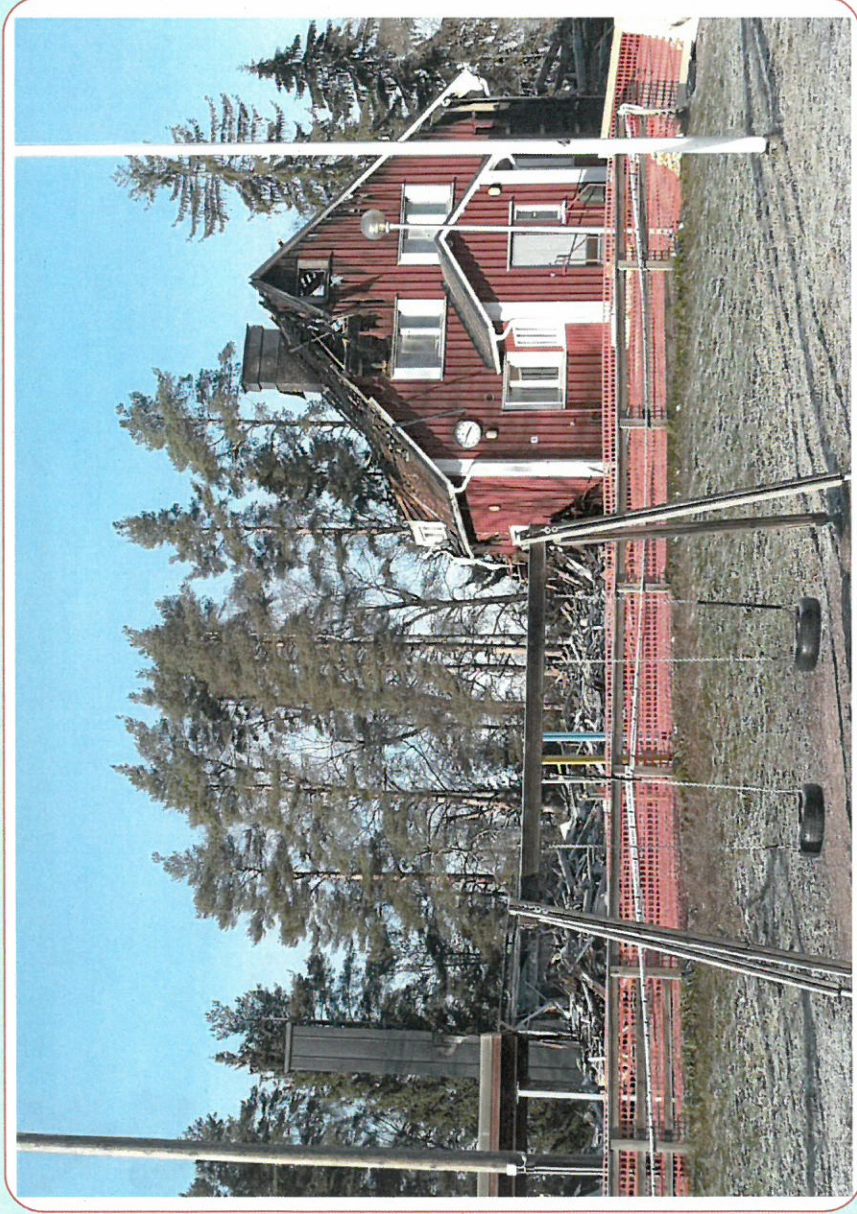
Laajentumistarpeen lisärahoitus

- Koulu kasvaa kolmen luokkahuoneen verran, mutta asunto jää pois.
- Tässä on hiukan muutosta alkuperäiseen koulurakennukseen ja nämä muutokset eivät kuulu vakuutuksen piiriin.
- Tähän kustannusten kasvuun Valkjärven Kyläyhdistys sekä vanhempainkerho vastaavat osaltaan ja keräävät 50% rahoista
- Lopun kustannusten nousun 50% rahoittaa Nurmijärven kunta

Voiko yhteiskunta
antaa voiton
pyromaanille?

Palautetaan koulu
lapsille ja tuleville
sukupolville

- Kukapa ei haluaisi opiskella tai työskennellä uudessa hirsisessä hiilineutraalissa koulussa, missä vesi tulee porakaivosta, lämpö maasta ja jätevedet käsitellään omassa biopuhdistamossa
- Palautetaan yhdessä iso osa Nurmijärven historiaa. Vuonna 1922 rakennettu koulu ehditään rakentaa takaisin ennen 100v juhlia
- Nurmijärven kunnan strategiasta lainattua
  - ”Nurmijärvi – positiivinen ilmiö kuntastrategia 2018–2025”
  - ”Elinvoimaiset kylät on yksi vahvuutemme”
  - ”Keskeistä meille on toiminta lähellä kuntalaisen arkea, lasten ja nuorten omissa kasvuympäristöissä”
- Ylpeästi lande.fi lainattua
  - ”Nurmijärvi – Ylpeästi lande”
  - ”Nurmijärvellä elät kuin maalla. Tai kuin kaupungissa. Tai parhaat palat molemmista poimien, kuten haluat”

10.12.2019

Valkjärven kyläyhdistys ry esittää, että Valkjärven koulun jälleenrakentamisen yhteydessä kouluun perustetaan koko kuntaa palveleva luontokoulu.

Luontokoulut tarjoavat perusopetuksen/varhaiskasvatuksen opetusohjelmaan sitoutuneita elämyksellisiä ja toiminnallisia ulko-opetuspäiviä koululuokille tai esikoulu- ja päiväkotiryhmille.

Yleensä luokka viettää luontokoulussa yhden koulupäivän lukuvuoden aikana. Joissain luontokouluissa on päätetty tiettyjen luokka-asteiden vierailemisesta, esim. Tampereen Luontokoulu Korenossa käyvät kunnan 4. ja 7. luokkalaiset sekä esikoululaiset ja Turun Ruissalon luontokoulussa kaikki kaupungin 2.-4.-luokkalaiset. Joissain luontokouluissa taas luokat voivat itse varata sopivan päivän luokka-asteesta riippumatta.

Suomessa toimii tällä hetkellä noin 30 luonto- ja ympäristökoulua sekä niiden lisäksi muutamat metsähallituksen luontokeskukset, nuorisokeskukset ja leirikeskukset järjestävät luontokoulutoimintaa. Kiinteiden toimipisteiden lisäksi käytetään liikkuvaa luontokoulua ja kummiluokkatoimintaa.

Nämä kaikki toimijat yhdessä muodostavat LYKE-verkoston (LYKE= luonto- ja ympäristökoulut).

Luontokoulu Korennon sivut <https://luontokoulu.blogit.tampere.fi/> antavat hyvän näkymän luontokoulutoimintaan.

Nurmijärvellä luontokoulua ei ole, vaikka oppilasmäärät riittäisivät työllistämään luontokoulunopettajan kokopäiväisesti. Pelkästään ala-asteen kouluissa on lähes pari sataa opetusryhmää. Kun koulujen vuotuinen työpäivämäärä on noin 190, eivät kaikki Nurmijärven alakoululuokat ehtisi lukuvuoden aikana päästä päiväksi yksiopettajaiseen luontokouluun.

Ulkotilat

Ulkoympäristö on luontokoulun tärkein opetustila ja opetusväline.

Kunnan omistama Valkjärven koulun maa-alue pihoineen, kenttineen, metsineen ja entisine puutarhoineen tarjoaa riittävät ulkotilat luontokoulupäivän ohjelmille.

Valkjärven kylän muut kohteet tarjoavat laajempia retkeilymahdollisuuksia maalaisympäristössä.

Sisätilat

Luontokoulu tarvitsee pienimmillään vain yhden sisäopetustilan/luokan sekä välinevaraston. Tilaa on mahdollista käyttää koulupäivien ulkopuolella esimerkiksi kerhotilana tai koulutustilana. Luontokouluissa järjestetään myös luokanopettajille täydennyskoulutusta sekä kesälomilla kesäluontokouluja.

Luontokoulun ja oman koulun väen kulkemisen sujuvoittamiseksi on luontokoululla hyvä olla oma sisäänkäynti.

Jos Valkjärven koulu rakennetaan vanhempainkerhon esityksen mukaisesti hirsirakenteisena, voidaan sen hinta-arvion pohjana käyttää viime vuosina valmistuneita hirsirakenteisia kouluja. Kuhmon Tuupalan koulun (5500 m² ja 400 oppilasta) neliöhinnaksi tuli noin 2170 €/ m² ja Pudasjärven hirsikampuksen (9700 m² ja 800 oppilasta) noin 2580 €/ m². Pudasjärvellä käytettiin elinkaarimallia, jossa rakentaja vastaa koulun ylläpidosta 25 vuotta leasing-menetelmällä.

Luontokoulun tilan kustannukset tulee suhteuttaa koko käyttäjäjoukkoon, eikä laskea sitä lisäkustannuksena Valkjärven koululle.

Luontokoululuokan rakentaminen koulun jälleenrakentamisen yhteydessä on taloudellisesti järkevää ja hirsirakentaminen antaa lisäarvoa luontokouluteemoille.

Palkkakustannukset ja toiminnan rahoitus

Suomen Luonto- ja ympäristökoulujen liitto LYKE on laskenut, että yhden luontokoulun ympäristökasvattajan palkkaamiseen kuluu vuodessa noin 47 000 €. Tämä sisältää myös sivukulut.

Luontokoulujen toiminnan rahoitus on eri paikkakunnilla järjestetty eri tavoin. Kunnan vastatessa kuluista voi maksaja olla esim. ympäristötoimi, opetustoimi, nuorisotoimi tai monta hallintosektoria yhdessä. Joissain luontokouluissa ympäristökasvattajan palvelut ostetaan yhdistykseltä tai yritykseltä.

Luontokoulutoimintaan on mahdollista saada mukaan rahoittajia monien eri alojen toimijoista.

Luontokoulun perustamiseen on mahdollista anoa rahoitusta esimerkiksi säätiöiltä, ympäristöministeriöltä tai maakunnalta.

Leader -tukea EMO: kautta on haettavissa yleishyödyllisiin kehittämis - ja investointihankkeisiin. Hakujen kriteereissä ovat mm. asukkaiden palveluiden ja paikallisen kulttuurin edistäminen sekä kylän yhteisten rakennusten korjaaminen ja rakentaminen sekä kone - ja laitehankinnat,

Opetusmateriaali ja -välineet

Suomessa on olemassa paljon valmista luontokoulutoimintaan soveltuvaa opetusmateriaalia, joka on vapaasti käytettävissä netissä, kuten Lyken MAPPA.fi, Suomen Metsäyhdistyksen ja Opetushallituksen ”Metsän oppimispolku”, Suomen Ladun Metsämörrit – vain muutamia mainiten. Opetusmateriaalia (sekä luontokoulussa että omissa luokissa käytettäväksi) on siis saatavilla eikä sen tuottaminen aiheuta kustannuksia luontokoulua aloitettaessa.

”Tutkimusvälineet” luontokoulupäivinä voivat olla yksinkertaisia ja niitä voidaan kartuttaa toiminnan myötä. Halvimmillaan riittävät kierrätyslasipurkit, kalleimmillaan esim. mikroskooppeja ja lumikenkiä.

Kulkeminen Valkjärven luontokouluun

Valkjärven koulun kohdalla on bussipysäkit, joista pääsee koulupäivän aikana suunnilleen tunnin välein kumpaankin (Perttula ja Klaukkala) suuntaan. Lisäksi on käytettävissä Kivenkyydin kutsukyyti. Vaihtoyhteyksien avulla kaikista kunnan kouluista pääsee Valkjärvelle julkisilla kulkuvälineillä - julkisen liikenteen käytön opettaminen sopii myös luontokoulun teemoihin. Tilausbussikustannuksia ei näin muodostu.

Koululaisryhmien ruokailu

Valkjärven koululla voidaan järjestää normaali kouluruokailu myös luontokoululaisille. Tällöin se ei aiheuta lisäkuluja kunnalle.

Teemoja, jotka soveltuvat Valkjärven luontokouluun

Kulttuurimaisema

Valkjärven koulu sijaitsee kaavoittajan sekä museoviraston luokitteleman kulttuurimaiseman kupeessa. Kylä on ollut asuttu ainakin 1500-luvulta lähtien ja Valkjärventien linjaus noudattelee pitkälti 1700-luvun tielinjoja.

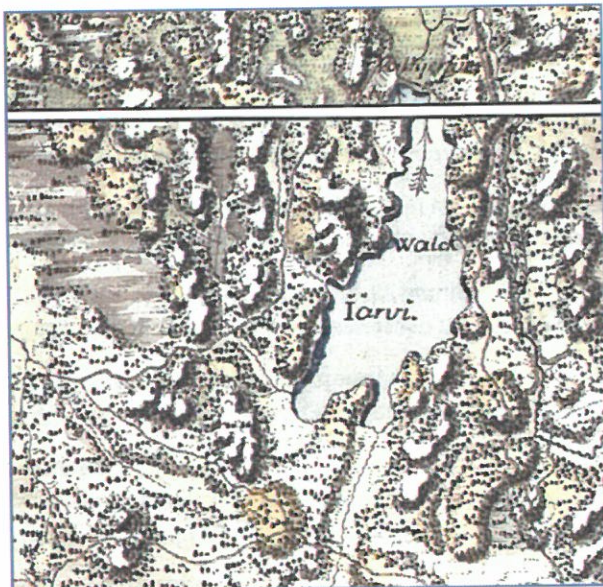
Kylän maisemaa hallitsevat monimuotoiset metsien ympäröivät pellot. Rakennukset ovat edelleen sijoittuneet pääasiassa perinteisellä tavalla.

Valkjärven alue soveltuu erinomaisesti maa- ja metsätalouden pohjalta syntyneen maisemakuvan kehityksen ja lainalaisuuksien tarkasteluun.

Kulttuurimaisema on luontokoulujen opetustarjonnassa vielä toistaiseksi Suomessa erittäin pienessä roolissa, joten Valkjärven luontokoulu voi olla yksi edelläkävijöistä.

Kuntaan muuttavien uusien asukkaiden kannalta kulttuuriympäristön kehityksen tunteminen parantaa oman asuin ympäristön ymmärtämistä. Nurmijärven uudet asuinalueethan on rakennettu entisiin maalaismaisemiin.

Kulttuuriympäristö-teeman kautta voidaan käsitellä maaperää, vesisuhteita, kasvillisuutta, eläimistöä, maa- ja metsätaloutta, rakennuksia ja rakenteita.

Kuninkaan kartasto, 1770-luku.

Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö Valkjärven koulun kohdalta nähtynä.

Kuva: Valkjärven kyläyhdistyksen sivut.

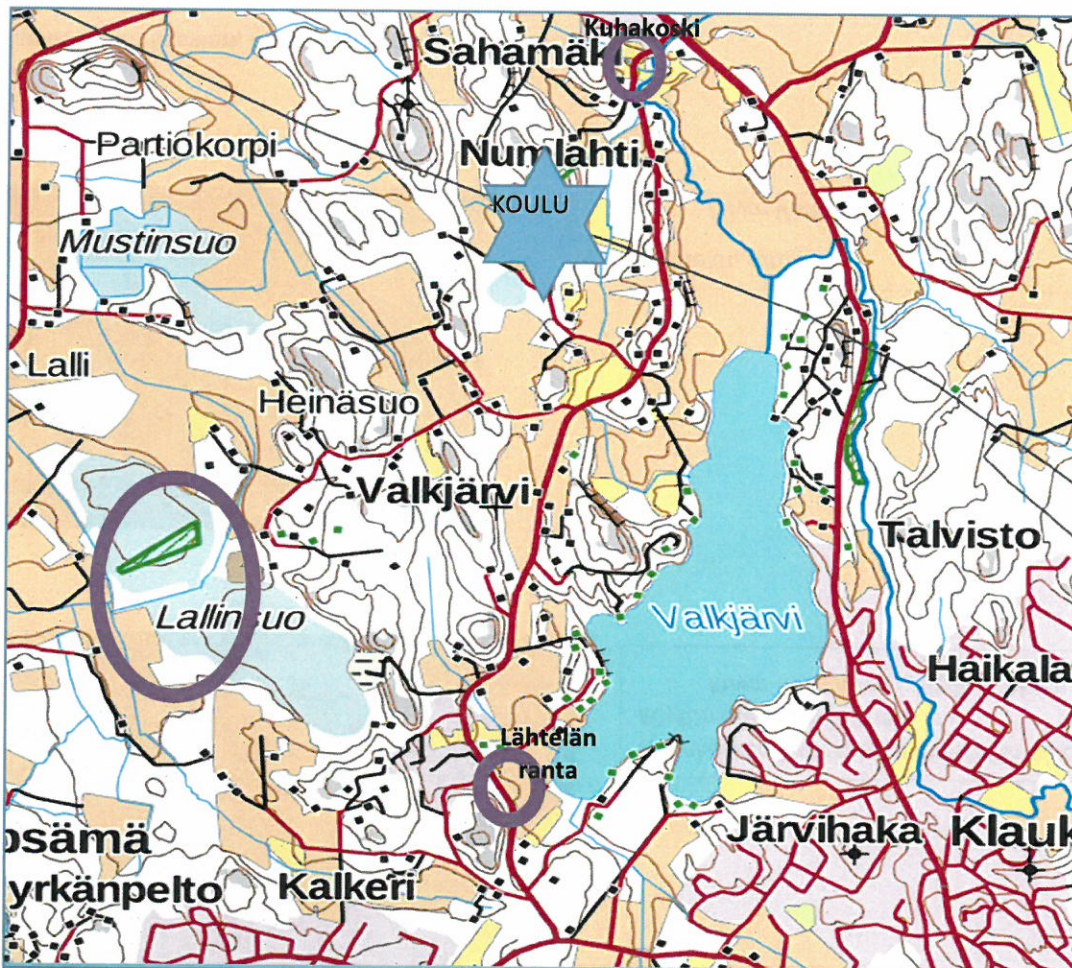
Voimassa olevan maakuntakaavan (2017) rajausta Perttulan-Numlahden-Valkjärven maakunnallisesti merkittävästä kulttuuriympäristöstä merkitty kartalla vaaleansinisellä vaakaviivoituksella.

Vesi

Valkjärven koulun lähellä on kolme eri tyyppistä veteen liittyvää luontokoululle sopivaa retkikohdetta

- **Koski ja virtaava vesi** : Kuhakoski, joka luontoarvojen lisäksi myös vanhana myllyn paikkana liittyy kulttuurimaisemaan (kosken rannoille on saatu turvakaiteet kyläyhdistyksen organisoimana)
- **Järvi**: Lähtelän ranta, jonka vedestä on olemassa paljon mitattua tietoa (esim. Arkadian lukio) – kulttuurimaisemaan Valkjärven rannat liittyvät mm. huvila-asutuksen ja kalastuksen kautta
- **Kosteikko ja suo**: Lallinsuo, jolla on eri yhteyksissä tehtyjä luontoarvaluokituksia ja jossa on kunnan perustama suojelualue (Suomi 100). Lallinsuo liittyy myös agraarivaiheen maankäyttöön, sillä sieltä on otettu kotitarpeiksi turvetta. Lallinsuon reunan entinen kaatopaikka-alue tarjoaa myös kielteisen kautta ympäristötietoa.

Kuhakoskelle ja Lähtelään pääsee bussilla, Lallinsuolle on bussipysäkiltä pieni kävelymatka, jonka reitti tulee sopia maanomistajien kanssa.

Vesistökohteet peruskartalla

Kuhakosken kaiteet mahdollistavat alueen käytön opintorettekihteena.

Kuva: Valkjärven kyläyhdistyksen sivut

Lähtelän ranta

Kuva: Valkjärven kyläyhdistyksen sivut

Luontopolut kasvien, maalajien ja ötököiden tarkkailuun

Valkjärven koulun lähiympäristössä on mahdollisuus tehdä eri aiheisia luontopolkuja ja tehtäväratoja, joiden avulla voidaan perehtyä esim. kasvillisuuteen, kasvupaikkatekijöihin jne.

Valkjärven koulun pihapiiri sulautuu ympäröivään maaseutumaisemaan.

Kuva: kyläyhdistyksen sivut

Valkjärven koulun tontilla on metsää, vanhaa puutarhaa, pihapuustoa ja kenttiä, ja sitä ympäröivät viljelyalueet.

Ilmakuva/ karttapaikka

Roskaamisen välttäminen ja kierrätys

Valkjärven koulun tilaisuuksissa on usein ollut mukana "Roskapoliisi"-hahmo, joka opettaa lapsille leikin ja kisailun avulla ympäristön siisteydestä huolehtimista. Tämä aihe voidaan pitää myös luontokoulussa mukana.

Asumisen ja rakentamisen ekologisuus

Valkjärven koulun vanhempainyhdistys on ehdottanut, että koulun jälleenrakentamisessa käytetään kestävä kehityksen mukaisia ratkaisuja lämmön ja energian tuottamisessa. Jälleenrakennettu koulurakennus voisi toimia esimerkkikohteena näistä teemoista. Uusiutuvan energian tukimahdollisuudet tulee selvittää.

Taloudellista yhteistyötä ja tukea voi etsiä myös laitevalmistajien suunnasta, esim. maalämpö sekä aurinko- ja tuulivoima. Mikäli luontokoulussa järjestetään aikuisille suunnattua koulutusta, nämä teemat saisivat koulurakennuksesta esimerkkikohteen, johon tutustua.

Piha ulko-opetustilana

Koulun pihaa voidaan käyttää ulko-opetustilana, opetusta tukeviin leikkeihin ja opetukseen liittyviin ”tutkimuksiin”, esim. maalajien tutkimiseen. Luontokoululaisten pihan käyttö voidaan ajoittaa niin, että koulun omien oppilaiden välituntitoiminta tai ulko-opetus ei häiriinny siitä.

Ylläolevin perusteluin esitämme, että luontokoulun perustamista Valkjärvelle aletaan valmistella osana koulun jälleenrakentamisen suunnittelua.